Prawo

2022-11-20

Reforma Kodeksu karnego czeka na podpis Prezydenta RP

- Sejm przyjął 16 listopada br. fundamentalne zmiany w Kodeksie karnym, przygotowane przez Ministerstwo Sprawiedliwości. To zasadnicza zmiana polityki karnej wobec najgroźniejszych przestępców. I dobra wiadomość dla zwykłych, uczciwych ludzi, którzy mogą czuć się bezpieczniej. Przepisy wymierzone są w najgroźniejszych bandytów – morderców, gwałcicieli, pedofili i członków grup mafijnych. Dla nich to zła wiadomość - powiedział Minister Sprawiedliwości Prokurator Generalny Zbigniew Ziobro podczas konferencji prasowej.

Minister podkreśli, że mija właśnie 25 lat, odkąd walczy o zaostrzenie kar dla najgroźniejszych przestępców. Ćwierć wieku temu trafił z propozycją zmiany polityki karnej do biura posła Jana Rokity, potem – do prezesa Porozumienia Centrum Jarosława Kaczyńskiego. I choć współpracę z obydwoma wspomina bardzo dobrze, pierwsze prace nad zmianą Kodeksu ruszyły dopiero, gdy został doradcą prof. Lecha Kaczyńskiego.

- Ustawa czeka już tylko na podpis Prezydenta RP. Po zapowiedziach pana prezydenta, że jest zwolennikiem twardej walki z najgroźniejszą przestępczością, mamy nadzieję na jego poparcie – podkreślił Zbigniew Ziobro.

- Surowsze kary, jakie wprowadzamy, mają być nie tylko nieuchronne, mają odstraszać i zapobiegać ponownemu popełnianiu przestępstw. Mają też zadośćuczynić ofiarom przestępstw - powiedział nadzorujący prace nad reformą Kodeksu karnego wiceminister sprawiedliwości Marcin Warchoł.

Podkreślił, że polskie sądy należą do jednych z najłagodniejszych w Europie. Często orzekają najniższe możliwe kary za popełnione przestępstwa. Na przykład za zabójstwo aż 23 proc. wyroków w Polsce to wyroki do lat ośmiu. Natomiast aż ponad 44 proc. wyroków ogółem to kary w zawieszeniu. Taka

pobłażliwość sądów wobec groźnych przestępców musi się skończyć.

Reforma Kodeksu karnego przewiduje m.in.: podniesienie górnej granicy terminowej kary pozbawienia wolności z 15 do 30 lat, likwidację osobnej kary 25 lat więzienia, wprowadzenie bezwzględnego dożywocia, podwyższenie kar za pedofilię i gwałty, konfiskatę aut pijanym kierowcom czy podwyższenie kar za przyjmowanie łapówek.

Elastyczny wymiar kar i bezwzględne dożywocie

Zmiany pozwolą sądom wymierzać elastyczne kary. Dziś możliwe jest orzekanie kar do 15 lat pozbawienia wolności, osobnej kary 25 lat więzienia i dożywotniego pozbawienia wolności.

Nowelizacja Kodeks karnego wprowadza elastyczny wymiaru kar – do 30 lat pozbawienia wolności oraz dożywocie.

Kodeks karny wprowadza też karę dożywotniego pozbawienia wolności bez możliwości warunkowego zwolnienia. Będzie mogła zostać orzeczona przez sąd w dwóch przypadkach: za czyn popełniony po wcześniejszym prawomocnym skazaniu za przestępstwo przeciwko życiu i zdrowiu, wolności, wolności seksualnej, bezpieczeństwu powszechnemu lub za przestępstwo o charakterze terrorystycznym na dożywotnie pozbawienie wolności albo pozbawienie wolności na co najmniej 20 lat. Po drugie - jeżeli charakter i okoliczności czynu oraz postępowanie i charakter sprawcy wskazują, iż jego pozostawanie na wolności spowoduje trwałe niebezpieczeństwo dla życia, zdrowia, wolności lub wolności seksualnej innych osób.

Nowelizacja wydłuża także z 25 do 30 lat okres, po którym skazani na dożywocie mogą ubiegać się o warunkowe zwolnienie.

Wydłuży się również okres próby przy warunkowym zwolnieniu z kary dożywotniego pozbawienia wolności. Dziś to 10 lat. Po zmianie Kodeksu karnego okres próby dla skazanych na dożywocie będzie dożywotni. Zwiększy się ponadto okres przedawnienia karalności zabójstwa – z 30 do 40 lat.

Podwyższenie kar za pedofilię i gwałty

Zaostrzamy sankcje za pedofilię i inne poważne przestępstwa na tle seksualnym. Sprawca zgwałcenia dziecka będzie podlegać karze od 5 do 30 lat więzienia albo dożywotniemu pozbawieniu wolności. Obecnie to od 3 do 15 lat więzienia.

Kara od 5 do 30 lat więzienia albo dożywocie będzie też grozić za zgwałcenie ze szczególnym okrucieństwem (dziś do 15 lat więzienia). Za zgwałcenie z następstwem w postaci ciężkiego uszczerbku na zdrowiu będzie grozić od 5 do 30 lat więzienia albo dożywocie (obecnie od 2 do 12 lat). Natomiast za zgwałcenie z następstwem w postaci śmierci ofiary grozić będzie od 8 do 30 lat więzienia lub dożywocie (obecnie od 2 do 12 lat więzienia).

W przepisach znalazły się nowe typy kwalifikowane zgwałceń, np. na kobiecie ciężarnej, z posługiwaniem się bronią palną czy z utrwalaniem obrazu i dźwięku tego czynu. Obecnie za te czyny grozi od 2 do 12 lat pozbawienia wolności, a będzie - od 3 do 20 lat więzienia.

Surowość wobec recydywistów

Wobec przestępców seksualnych – recydywistów stosowane będzie nadzwyczajne zaostrzenie kary, czyli podwyższenie dolnej granicy kary pozbawienia wolności o połowę, a w przypadku występków - również podwyższenie górnej granicy o połowę.

Podwyższona została również dolna granicy kary pozbawienia wolności dla multirecydywisty. Obecnie wzrasta ona o miesiąc, a będzie wzrastać o połowę.

Zaostrzamy zasady warunkowego zwolnienia dla recydywisty seksualnego. Będzie to możliwe po odbyciu trzech czwartych kary, nie - po dwóch trzecich kary.

Nowelizacja przewiduje wyłączenie przedawnienia karalności przestępstwa zgwałcenia dziecka lub zgwałcenia ze szczególnym okrucieństwem. Natomiast w przypadku innych przestępstw seksualnych na szkodę małoletniego albo występków przeciwko życiu i zdrowiu na szkodę małoletniego, jeśli górna granica kary przekracza 5 lat pozbawienia wolności, przedawnienie nastąpi najwcześniej, gdy ofiara ukończy 40. rok życia.

Zwalczanie przestępstw przeciwko zdrowiu i życiu

Reforma podwyższa kary za poważne przestępstwa przeciwko życiu i zdrowiu. Zmiany to m.in.: podwyższenie z 12 do 15 lat więzienia górnej granicy kary za rozbój, a do 20 lat – za rozbój z użyciem broni; podwyższenie z 15 do 20 lat więzienia górnej granicy kary za umyślne spowodowanie ciężkiego uszczerbku na zdrowiu.

Nowelizacja wprowadza nowe typy przestępstw za czyny, które w części nie były karalne. To przyjęcie zlecenia zabójstwa – od 2 do 15 lat więzienia; uchylanie się od naprawienia szkody wyrządzonej przestępstwem – od 3 miesięcy do 5 lat więzienia; nowy typ wymuszenia rozbójniczego, tj. wymuszenia mienia poprzez szantaż – od roku do 10 lat pozbawienia wolności (dziś to zmuszanie zagrożone karą do 3 lat). Wprowadza się karalność przygotowania do zabójstwa, za które ma grozić od 2 do 15 lat pozbawienia wolności.

Konfiskata aut nietrzeźwym kierowcom

Nietrzeźwy kierowca, który będzie miał nie mniej niż 1,5 promila alkoholu we krwi, straci samochód, niezależnie od tego, czy spowodował wypadek drogowy. Policja tymczasowo zajmie jego auto na okres do siedmiu dni, następnie prokurator orzeknie zabezpieczenie tego mienia, a sąd obligatoryjnie orzeknie przepadek pojazdu.

Jeżeli nie będzie wypadku, lecz prowadzenie w stanie nietrzeźwości – sąd będzie mógł odstąpić od orzeczenia przepadku w szczególnych okolicznościach. „Recydywiście" przepadek będzie orzekany już od powyżej 0,5 promila alkoholu.

Auta będą konfiskowane również sprawcom wypadków, którzy mieli powyżej 0,5 promila alkoholu we krwi, popełniającym takie przestępstwo po raz kolejny lub powodujących wypadek. Jeżeli samochód nie jest wyłączną własnością kierowcy, sąd orzeknie przepadek równowartości pojazdu sprzed wypadku.

Obecnie za spowodowanie ciężkiego wypadku w stanie nietrzeźwości należy wymierzyć karę od 2 do 12 lat więzienia. Teraz za spowodowanie ciężkiego uszczerbku na zdrowiu będzie to minimum 3 lata, a za spowodowanie śmierci - 5 lat więzienia.

Zwiększy się również maksymalna kara, którą można wymierzyć za spowodowanie ciężkiego wypadku. Za spowodowanie ciężkich obrażeń lub śmierci, nietrzeźwemu sprawcy wypadku będzie można wymierzyć do 16 lat pozbawienia wolności, a obecnie do 12 lat.

Źródło: Biuro Komunikacji i Promocji Ministerstwo Sprawiedliwości

Źródło:
https://paliwa.pl/strona-startowa/archiwum/reforma-kodeksu-karnego-czeka-na-podpis-prezydenta-rp